

ปกติสระสนธิ

ปกติสระสนธิ คือ การคงไว้ตามเดิม ไม่ทำการเปลี่ยนแปลง เช่น โโก อิม คงเป็น โโก อิม ตามเดิม

การคงความเป็นปกติไว้นั้น มีได้เพราะต้องการรักษาคุณะฉันท หรือ เพราะศัพท์นั้น ๆ มีความสวดง่ายอยู่แล้ว และอีกอย่าง เป็นความประสงค์ของผู้กล่าวเอง

ฐานะที่คงความเป็นปกติไว้นั้น มีดังนี้

๑. ศัพท์หน้าเป็นอาลปนะ ไม่นิยมทำสนธิกับบทหลัง เช่น

กตมา जानนุท อนิจจสยฺหา

สาริปฺุตต อิเธกฺจฺโจ

เอหิ สีวิก อฏฺเฐหิ

อุปาสกา อิเธกฺจฺโจ

โภติ อยฺเย

ภิกฺขุ อโรคฺ ทว สีลํ

สึญจ ภิกฺขุ อิมํ นาवं

ภิกฺขเว เอวํ วทามิ

ปญฺจิเม คหปตโย อานิสฺสา

ยกเว้นแต่ศัพท์หลังเป็น อิติ ศัพท์ เป็นต้น เช่น

ยถา สกฺกา เทวีติ

นโม เต พุทฺธ วีรตฺถุ

๒. บทหน้า ไม่ใช่บทสมาส และมีที่ฆะสระเป็นที่สุด ไม่นิยมทำสนธิ

เช่น อานนฺโท คาถา อชฺฌภาสิ

เทวา อากศสรา ยถา
เทวิชชา อิทธิปุตตา จ
อเร อหฺมปี
อโห อจฺจริโย
อถ โห อายสฺมา

ยกเว้นสระหลังเป็น อ อิธิ อิว เอว เอตฺถ เป็นต้น ทำสนธิได้ แม้
สระหน้าจะเป็นที่มะสระก็ตาม เช่น

อาคตตฺถ
อาคตมฺหา
อปฺปสฺสฺตายํ ปุริโส
อิติถิติ
จมรีว
สพฺพฺเพว
เอเสว นโย
เนตฺถ
ตํ กุเตตฺถ ลพฺภา

แบบฝึกหัดท้ายบท

๑. ปกติสระสนธิคืออะไร?
๒. โก อิมํ เป็นสนธิอะไร?